

AR-133

May-2016

M.A., Sem.-II

408 : Sociology (Qualitative Social Research)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. ગુણાત્મક અને સંખ્યાત્મક સંશોધનનો અર્થ સમજાવી, ગુણાત્મક સંશોધનનો અર્થ અને મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. 14

અથવા

‘સહભાગી નિરીક્ષણ’ પદ્ધતિની પ્રક્રિયા ઉદાહરણ સહિત વર્ણવો.
2. ‘ફોકસ ગ્રુપ ડિસ્કશન’ના વિવિધ પાસાઓ સમજાવો. 14

અથવા

સફાઈ કામદારોના સમાજજીવનને સમજવા ફોકસ ગ્રુપ ડિસ્કશન (FGD) પદ્ધતિની સમગ્ર પ્રક્રિયા વર્ણવો.
3. ‘કેસ સ્ટડી’ પદ્ધતિને એક ગુણાત્મક સંશોધન પદ્ધતિ તરીકે ચર્ચો. 14

અથવા

નોંધ લખો :
(અ) સહભાગી નિરીક્ષણમાં સંશોધકની ભૂમિકા
(બ) ‘કેસ સ્ટડી’ શા માટે ?
4. ‘કન્ટેન્ટ એનાલિસિસ’નો અર્થ, પ્રક્રિયા અને મહત્ત્વ ઉદાહરણ સહિત ચર્ચો. 14

અથવા

નોંધ લખો :
(અ) ઓરલ ટ્રેડિશન (મુખ પરંપરા) અથવા ઓરલ હિસ્ટ્રી (મૌખિક ઇતિહાસ)
(બ) ગુણાત્મક સંશોધનની મર્યાદા
5. ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : 14
 - (1) ‘ફોકસ ગ્રુપ ડિસ્કશન’નો ઉપયોગ કેવા સંજોગોમાં કરવામાં આવે છે ?
 - (2) રોબર્ટ મર્ટને કઈ ગુણાત્મક સંશોધન પદ્ધતિનો ઉપયોગ કર્યો હતો ?
 - (3) સાહિત્ય અને માધ્યમોમાં વિશેષ રૂપે કઈ ગુણાત્મક પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે ?
 - (4) ‘સામાજિક માનવશાસ્ત્ર’ની કઈ પદ્ધતિનો સમાજશાસ્ત્રમાં પણ ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
 - (5) ‘સામાજિક સર્વે’ અને ‘સહભાગી નિરીક્ષણ’ પદ્ધતિ વચ્ચે કેવા તફાવતો છે ?
 - (6) ફોકસ ગ્રુપ ડિસ્કશન (FGD)માં સામાન્ય રીતે કેટલા ઉત્તરદાતાઓ હોય છે ?
 - (7) કેસ સ્ટડી પદ્ધતિમાં કેસ (એકમ) એટલે શું ?

AR-133

May-2016

M.A., Sem.-II

408 : Sociology (Qualitative Social Research)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the meaning of qualitative and quantitative research and clarify the meaning and importance of qualitative research. **14**

OR

Describe the process of 'Participant Observation' with illustrations.

2. Explain the various aspects of 'Focus Group Discussion'. **14**

OR

Describe the process of FGD in the context of understanding the social life of scavengers.

3. Discuss 'Case Study' as a qualitative method. **14**

OR

Write notes :

- (a) Role of a researcher in participant observation
- (b) Why 'Case Study' ?

4. Discuss with illustrations the meaning, process and importance of 'Content Analysis'. **14**

OR

Write notes :

- (a) Oral tradition or oral history
- (b) Limitations of qualitative research

5. Answer in brief : **14**

- (1) In what circumstances FGD is used ?
- (2) Which qualitative research method used by Robert Merton ?
- (3) Which qualitative research method is used in literature and media ?
- (4) Which method of 'Social Anthropology' is used in Sociology ?
- (5) What differences are between 'Social Survey' and 'Participant Observation' ?
- (6) Generally how many respondents are in FGD ?
- (7) What we mean by 'Case' in Case Study ?